

Stortingets president

fra representanten Anne Enger Lahnstein.
"Regjeringen har høy profil i internasjonaliseringen av norsk næringsliv, bl.a. for å sikre tilgang til nye markeder på en tjenlig måte. Det fester seg imidlertid et inntrykk av at hensynet til menneskerettigheter tones ned. Hvordan vurderer Regjeringen dette og hva vil regjeringen foreta seg når det gjelder norsk næringslivs engasjement i f.eks, Nigeria?"

President,

Internasjonaliseringen er det mest iøyenfallende trekk i den tid vi lever i. Den påvirker oss alle og alle land. En rekke internasjonale avtaler som er inngått de senere år gjenspeiler bredden i dette, som avtalen om Verdens handelsorganisasjon, Klimakonvensjonen og konvensjonene om barns og minoriteters rettigheter. Norske myndigheter arbeider med dette på en rekke områder, ikke bare når det gjelder tilgang til nye markeder. Miljøpolitikken, arbeidet med arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og kulturelt samarbeid er eksempler på områder som er sterkt internasjonalisert, og som også synliggjøres på en ny måte gjennom en verdensomspennende nyhetsdekning.

Det er ikke minst omfanget av og tempoet i internasjonaliseringen som gir nye dimensjoner. Men internasjonaliseringen av verdensøkonomien er ikke noe nytt fenomen. Hele vårt århundre har vært preget av en internasjonal regelutvikling av betydning for handel, økonomi, demokrati, menneskerettigheter og miljø, fra det internasjonale forbudet mot farlig svovel i fystikker fra 1906, gjennom opprettelsen av ILO i 1919, arbeidet med tollreduksjoner og med menneskerettigheter som for alvor kom igang i GATT og FN etter krigen, til miljøet for alvor kom på dagsordenen i løpet av de siste par tiår.

Handelspolitikken har aldri vært løsrevet fra andre politiske forhold og er det selvfølgelig heller ikke idag. Ofte vil et økonomisk samarbeid som kommer norske bedrifter til gode også støtte opp om andre og overordnede politiske mål. Idag er vi f.eks. i den heldige stilling at norske bedrifter er verdensledende på en lang rekke områder som er av stor betydning for utsiktene til å skape en bærekraftig utvikling. Det er også dette det handler om når et norsk firma har fått i oppdrag å kartlegge Indonesias farvann og kontinentalsokkel. Et slikt arbeid vil være livsviktig for dette enorme øyriket som er verdens fjerde mest folkerike stat. Det vil bidra til økt sikkerhet for sjøtransport i et område som fra før har

hatt alt for mange skipsulykker, og de kartene blir et viktig redskap i en forsvarlig ressursforvaltning.

Det er også slike, bredere synsvinkler vi legger til grunn når Norge og norsk nærings- og arbeidsliv engasjerer seg i Asia for å delta i energiutvikling, vannrensning, industriell kvalitetskontroll, arbeid med faglige rettigheter, og miljø og ressursforvaltning.

Omsorgen for det internasjonale menneskerettsvern er dypt forankret i norsk opinion og i norske politiske tradisjoner. Det er ikke aktuell norsk politikk å tone ned dette engasjementet. Tvert imot.

Når vi i andre land blir oppfattet som interessante og tilstede, da får vi også nye muligheter som vi ellers ikke ville hatt til en bred dialog om menneskerettigheter, minoritetsspørsmål, faglige rettigheter, ytringsfrihetens vilkår, miljø- og ressurs spørsmål, og sikkerhetspolitikk, slik vi hadde, både i Indonesia og i Kina.

I det hele har Norge ikke tidligere hatt et så bredt engasjement for fred, demokrati og menneskerettigheter som nå.

De økonomiske og sosiale forhold i Asia, som i andre deler av verden, inkludert menneskerettighetene, opptar oss alle. Viktige deler av livsvilkårene for kvinner sto i fokus under FNs kvinnekonferanse i Beijing i september, liksom barnarbeid har opptatt oss alle sterkt på bakgrunn av rapporter tidligere i år. Dette er forhold som gjør det naturlig med mer - snarere enn mindre kontakt.

Regjeringen har lagt og legger stor vekt på nær kontakt også med fagbevegelsen og frivillige organisasjoner når norsk politikk utformes. Det var også tilfellet før de omfattende norske delegasjonsreiser til Asia denne høsten.

Henrettelsene av de politiske opposisjonelle i Nigeria er et tragisk i et land der utviklingen lenge har gått i en negativ retning. Omverdenens fordømmelser har vært klare, også de norske. Vi er ikke engasjert med stat-til-stat bistand i Nigeria, og vi er blant de land som har hjemkalt vår ambassadør.

Saken behandles nå i FN. Norge støtter opp om EUs straffetiltak mot landet og vi vil støtte andre internasjonale tiltak som kan få bred oppslutning.

Norge har gått inn for at økonomiske boykottaksjoner bør være vedtatt i FN eller forøvrig ha bred internasjonal oppslutning, som tiltakene mot Sør-Afrika, mot Argentina under Falklandskonflikten, mot Iran tidlig på åttitallet og i de senere år mot Irak og land i Det tidligere Jugoslavia. Det er gjennom slik felles opptreden at tiltak blir virkningsfulle. I Nigera står vi nå overfor en utvikling som går i så negativ retning at det berettiger til slike, felles internasjonale tiltak, og som Utenriksministeren vil komme nærmere inn på senere i denne spørretimen.